הִלְכוֹת שַׁבָּת סִימָן ערב

וְהָרַמְבַּ"ן (כ"ג נ): ד"ה ממר) **פּוֹסְלוֹ לְקִדּוּשׁ אֲפִלּוּ בְּדִיעֲבַד**, (יא) **אֲבָל מַבְדִּילִין עָלָיו, וּמִנְהַג הָעוֹלָם** (יב) **כְּסִבְרָא רִאשׁוֹנָה:** ה יַיִן חַי אֲפִלּוּ אִם הוּא חָזָק דְּדָרֵי (פְּרוּשׁ, שָׁרְאוּי לְמֹזֶג) **עַל חַד תְּלָת מַיָּא, מְקַדְּשִׁין עָלָיו. וּמִכָּל מָקוֹם** (יג) **יוֹתֵר טוֹב לְמָזְגוֹ וּבְלָבַד שֶׁיִּהְא מָזוּג** (יד) **כָּרָאוּי.** הַגָּהוֹת: (ו) וְיֵינוֹת שֶׁלָּנוּ יוֹתֵר טוֹבִים הֵם בְּלֹא מְזִיגָה (טור):

ו (טו) יַיִן צְמוּקִים (טז) * מְקַדְּשִׁין עָלָיו, (וְהוּא שֶׁיֵּשׁ בָּהֶן (ו) [ז] (יז) לַחְלוּחִית קְצָת בְּלֹא שְׂרִיָּה) (טור): ז חִשְׁמְרֵי יַיִן **אוֹ** ט חֲרָצָנִים שֶׁנָּתַן עֲלֵיהֶם מַיִם, אִם רָאוּי לְבָרֵךְ עֲלֵיהֶם 'בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן' מְקַדְּשִׁין עָלָיו. (יח) (וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן ר"ד סָעִיף ה'): ח * מְקַדְּשִׁין (יט) עַל יַיִן מְבֻשָּׁל וְעַל יַיִן (כ) שֶׁיֵּשׁ בּוֹ דְּבַשׁ, כ וְיֵשׁ אוֹמְרִים (כא) שֶׁאֵין

ו טוֹר בְּשֵׁם בַּהַ"ג (הל' קידוש והבדלה) מָהָא דְּבָרְכוֹת (נ"א) [נ'] (ע"א). ז בְּבָא בְּתָרָא (צ"ז) [צ"ו] (ע"ב). ח שָׁם (צז:). ט הָרא"ש שָׁם (פ"י סי' ט) וּשְׁאָר פּוֹסְקִים. י טוֹר בְּשֵׁם בַּעַל הָעִטּוּר (ח"ב קלב:) עַל פִּי הַיְרוּשַׁלְמִי (פסחים פ"י ה"א) וְהָרא"ש וְהַתּוֹסָפוֹת שָׁם בְּבָבָא בְּתָרָא (רא"ש שם סי' י, תוס' צז. ד"ה אילימא) וְהָרַן (פסחים כב. ד"ה אין) וּשְׁאָר פּוֹסְקִים. כ הָרב רַבִּי שְׁמַעְיָה בְּשֵׁם רַבֵּנוּ שְׁלֹמֹה (תשר' רש"י סי' פח) וְרַ"ן גִּיאָת (הל' קידוש) וְרַב הַאי (שערי תשובה סי' ד, ע"י"ש) וְהָרַמְבַּ"ם (פכ"ט הי"ד).

שְׁעָרֵי תְּשׁוּבָה

ו [ז] **לַחְלוּחִית.** עַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב (סק"ו). וְעַיֵּן בְּבֵכּוּרֵי שׁוּר דַּף קכ"א עַמּוּד ג' (ב"ב צז:) שֶׁכָּתַב שִׁפְּרִיךְ לִזֶּהוּ שֶׁלֹּא יִפֹּל כָּל כָּךְ מַיִם שֶׁיִּהְיוּ הַצְּמוּקִים אֶחָד שִׁתְּגַדְּלוּ אֶחָד מִשִּׁשָּׁה בְּמַיִם, דְּאָז וַדַּאי

בְּאוּר הֲלָכָה

שֶׁרֵיחוֹ רַע לוֹקְמֵי בְּמָתֹק מְחֻמָּת עַצְמוֹ, יֵשׁ לוֹמַר דְּלֹא רָצָה הַגְּמָרָא לְפָרֵשׁ דְּמִיקְּרָא דְּרֵב זוּטְרָא מְשַׁמְּעָה דְּרַב יְהִיבָה דְּלֹא כְּרַבִּינָא דְּסְבִירָא לֵיהּ בְּמֻנָּחוֹת שָׁם דַּאֲפִלּוּ בְּמָתֹק מְחֻמָּת עַצְמוֹ כָּשֵׁר בְּדִיעֲבַד לְנָסְכֵי כְּמוֹ שֶׁכָּתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת שָׁם (ד"ה מתוק). **וְדַע דְּכָטוּר לֹא נִזְכַּר שָׁם סְתָם מְתוֹק רַק יַיִן הַלִּיסְטְיוֹן וּפֶרֶשׁ עַל זֶה שֶׁהוּא מָתֹק, וְהִנֵּה בְּפֶרוּשׁ רַשְׁבַּ"ם** (ב"ב צז: ד"ה הלסטון) **וְרַ"ן אִיתָא שֶׁהוּא מָתֹק וְחָלָשׁ מְאֹד, וְלֹא נִזְכַּר שֶׁהוּא מְאִים, מַשְׁמַע גַּם כֵּן דְּמָתֹק זֶה שֶׁמְּחֻמָּת עַצְמוֹ לֹא מִירֵי כְּלָל:**

ו * **מְקַדְּשִׁין עָלָיו.** עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק טז) **בְּמֶה שֶׁכָּתַבְנוּ בְּשֵׁם הַבְּכוּר שׁוֹר** (ב"ב צז:). וְהִנֵּה הַתּוֹסָפָת שַׁבָּת (סק"ט) הִמְצִיא לְדִבְרֵי דִכְוָתֵי דְּהַצְּמוּקִים שְׁנוֹתְנִין בְּמַיִם עֲדַיִן טְפֵי מִיַּיִן הַמְּתֻעָרֵב בְּמַיִם וְעַל כֵּן אַף אִם הוּא יוֹתֵר מִשִּׁשָּׁה נֶגֶד הַצְּמוּקִים אַף עַל פִּי כֵן שָׁם יַיִן עָלָיו עַיִן שָׁם, וְהוּא הַדִּין. וְכֵן בְּהַגָּרְ"א בְּסָעִיף ד' לְעַנְיַן חֲרָצָנִים שְׁנִּזְרְכוּ בֶּרֶגֶל וְלֹא בְּקוֹרָה שֶׁאֵין לָהֶם דִּין שְׁמָרִים כְּלָל [וּבְצִמּוּקִים דְּמֵי], מוּכָח שָׁם דְּאַף יֵשׁ בְּמַיִם שִׁשָּׁה פְּעָמִים נֶגֶד כָּל הַחֲרָצָנִים אֵין עַל זֶה שֵׁם יַיִן, וּכְמוֹ יַיִן עַצְמוֹ שֶׁנִּתְעָרֵב בְּשִׁשָּׁה לְפִי דַּעַת הָרַשְׁבַּ"א (תהי"ב ב"ה ש"ה), אִם כֵּן הוּא הַדִּין בְּצִמּוּקִין, וְכֵן בְּשְׁעָרֵי תְּשׁוּבָה (סק"א) וּבְרָנָךְ הַחַיִּים (דין על איזה יין מקדשין ס"ג) וּבְהַגָּהוֹת הַגְּאוֹן רַבִּי בְּרוּךְ מֶרְצְנִקְיל כָּלָם הֵבִיאוּ דִּבְרֵי הַבְּכוּר שׁוֹר לְהַלָּכָה. וְהִנֵּה לְכָאוֹרָה הָיָה לָנוּ לְשַׁעֵר שִׁשָּׁה פְּעָמִים מַיִם נֶגֶד לַחְלוּחִית הַיּוֹצֵא מֵהֶם וְלֹא נֶגֶד כָּל הַצְּמוּקִים, וְאֶפְשָׁר מִפְּנֵי שֶׁלֹּא יְדָעִינַן כַּמָּה נִפֹּק מִנֵּיהּ סָמְכוּ לְהָקֵל לְשַׁעֵר כְּאִלּוּ הָיָה כָּל גּוּפָם יַיִן, וְדוֹחֵק. אֲחַר כָּךְ **מָצָאתִי בְּתְשׁוּבוֹת מִשְׁכְּנוֹת יַעֲקֹב** סִימָן (צ"ו) [ק"ו] **שֶׁדַּעְתּוֹ בָּאֶמֶת לְהַחְמִיר לְשַׁעֵר נֶגֶד לַחְלוּחִית הַיּוֹצֵא מֵהֶם וְלֹא נֶגֶד כָּל הַצְּמוּקִים, וְגַם דַּעְתּוֹ שָׁם שֶׁיִּהְיֶה הַלַּחְלוּחִית אֶחָד מֵאַרְבָּעָה בַּמַּיִם,** וּכְעִנְיָן שֶׁאָמְרוּ כָּל חֲמָרָא דְּלֹא דָּרֵי עַל חַד תְּלָת מַיָּא לָאו חֲמָרָא הוּא עַיֵּן שָׁם. **וְהִנֵּה אַף מִי שֶׁחָנַנוֹ ה' שֶׁהֵיכֶלֶת בְּיָדוֹ, בְּוַדַּאי מִצְוָה לְכָרֵךְ יַיִן טוֹב וְיָקָר לְקַדֵּשׁ בְּדִי לְצֵאת יְדֵי כָּל הַחֲשָׁשׁוֹת וְגַם בְּדֵי לְקַיֵּם מִצְוָה מִן הַמֻּבְחָר, מִכָּל מָקוֹם אַחֲרֵי שֶׁיֵּשׁ פּוֹסְקִים שֶׁהֶחֱזִיקוּ בְּשִׁיטַת הָרא"ש** (ע"י פרק ב סי' יג) וְהַטּוּר הַמּוּבָא בְּיוֹרֶה דֵּעָה קכ"ג סָעִיף ח' בְּהַגָּ"ה [וְכֵמוֹ שֶׁהֵבֵאתִי בְּשַׁעַר הַצִּיּוּן (ס"ק כה)] **דְּבִטְעַם יַיִן לְבַד מִקְרֵי יַיִן אַף שְׁאָין בָּהֶם כְּדֵי מְזִיגָה, אֵין לָנוּ לְהַחְמִיר יוֹתֵר מִמַּה שֶׁהֶעֱתִיקוּ כְּמָה גְּדוֹלִים דִּבְרֵי הַבְּכוּר שׁוֹר שֶׁיִּהְיֶה הַצְּמוּקִים מְעַט יוֹתֵר מֵאֶחָד מִשִּׁשָּׁה בַּמַּיִם.** וְהִנֵּה דָּרַשְׁתִּי אֶת עוֹשֵׂי הַיַּיִן וּלְפִי מַה שֶׁהֵצִיעוּ לְפָנַי אֲפִלּוּ עֲשִׂיתָן, יֵשׁ בְּסָתָם יַיִן שִׁעוּר הָזֶה יוֹתֵר אַף לְפִי מַה שֶּׁכָּתַב בַּעַל דֶּרֶךְ הַחַיִּים (דין על איזה יין מקדשין ס"ג) חוֹלֵק עָלָיו בְּפִשְׁיטוּת בָּזֶה וְסוֹבֵר דְּמִשְׁעָרִינַן הַצְּמוּקִין כְּפִי עֵת נְתִינָתָן לַמַּיִם וְלֹא כְּפִי נְפִיחָתָן אַחַר כָּךְ, דִּנְפִיחָתָן הוּא רַק עַל יְדֵי הַמַּיִם שֶׁנִּכְנְסוּ בָּם]. וְהִנֵּה (מז) יֵשׁ פּוֹסְקִים שֶׁסּוֹבְרִים דְּכָל זְמַן שֶׁיֵּשׁ בּוֹ טַעַם יַיִן, יַיִן מִקְרֵי [עַיֵּן בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן קכ"ג סָעִיף ח' בַּהַגָּ"ה], דְּבָטְלוּ בְּאֶחָד מִשִּׁשָּׁה בַּמַּיִם. וּסְתָם יַיִן שֶׁלָּנוּ יֵשׁ בּוֹ בְּוַדַּאי שִׁעוּר הַזֶּה וְיוּכַל לְקַדֵּשׁ עָלָיו. וְעַיֵּן בְּבָאוּר הַלָּכָה (ד"ה מקדשין עליו) מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ בְּשֵׁם תְּשׁוּבַת מִשְׁכְּנוֹת יַעֲקֹב: **(יז) לַחְלוּחִית קְצָת.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁאִם אֵינוֹ יוֹצֵא מֵהֶם שׁוּם לַחְלוּחִית אַף אִם יִדְרְכוּם בֶּרֶגֶל אוֹ יַעֲצְרוּם בְּקוֹרָה אֶלָּא עַל יְדֵי שְׁרִיָּה בְּלָבַד, אֵין מְקַדְּשִׁין עָלָיו וַאֲפִלּוּ בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן אֵין מְבָרְכִין עָלָיו: ז **(יח) וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן ר"ד.** דְּשָׁם מְבֹאָר אֵיזֶה שִׁמְרֵי יַיִן וְחֲרָצָנִים שֶׁמְּבָרְכִין עֲלֵיהֶן: ח **(יט) עַל יַיִן מְבֻשָּׁל וְכוּ'.** סְבִירָא לֵיהּ דְּעַל יְדֵי כָּל זֶה אֵין מִשְׁתַּנֶּה הַיַּיִן לִגְרִיעוּתָא, (כמ) **וְהָיֵשׁ אוֹמְרִים** סְבִירָא לְהוּ דְּמִשְׁתַּנֶּה לִגְרִיעוּתָא (כמ) **וַאֲפִלּוּ בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן** אֵין מְבָרְכִין עֲלֵיהֶם אֶלָּא **(כ) שֶׁיֵּשׁ בּוֹ דְּבַשׁ.** כְּעֵין קוֹנְדִיטוֹן שֶׁנַּעֲשָׂה מִיַּיִן וּדְבַשׁ וּפִלְפְּלִין, (נ) **וַאֲפִלּוּ אִם נִשְׁתַּנָּה טַעֲמֵיהּ וְרֵיחֵיהּ עַל יְדֵי זֶה:** (כא) **שֶׁאֵין מְקַדְּשִׁין עֲלֵיהֶם.** אֲפִלּוּ אִם נָתַן בּוֹ דְּבַשׁ כָּל שֶׁהוּא [רַמְבַּ"ם (פכ"ט הי"ד)]. וְאוֹתָן הָאֲנָשִׁים שֶׁמְּשִׁימִין מֵי דְּבַשׁ בְּיַיִן לְמַתֵּק אוֹ מְשִׁימִין שָׁם צוּקֶ"ר יֵשׁ לְהַחְמִיר לְפִי דְּבָרָיו [פְּרִי מְגַדִּים (מש"ז סק"ג)]:

בָּאֵר הֵיטֵב

מִסְּתָם יַיִן שֶׁבַּמְּרָתָף. ט"ז (סק"ו): ו (ו) **לַחְלוּחִית.** אֲבָל אִם הֵם יְבֵשִׁים לְגַמְרֵי שֶׁאֲפִלּוּ עַל יְדֵי דְּרִיכָה לֹא יֵצֵא מֵהֶן לַחְלוּחִית כְּלָל, פְּסוּלִים. רי"ב"ש סִימָן ט':

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

לְכַתְּחִלָּה לְקַדֵּשׁ עַל לָבָן: **(יא) אֲבָל מַבְדִּילִין עָלָיו.** אִם (יח) הוּא חָמַר מְדִינָה שָׁם שֶׁהַכֹּל שׁוֹתִין אוֹתוֹ, וְהַסַּעַם דְּלֹא גָּרַע מִשָּׁכָר דְּקֵימָא לָן לְקַמָּן בְּסִימָן רצ"ו סָעִיף ב' דְּמַבְדִּילִין עָלָיו אִם הוּא חָמַר מְדִינָה. (יט) וְהוּא הַדִּין דְּמִשַּׁעַם זֶה מַהֲנֵי לְקַדֵּשׁ עָלָיו בְּשַׁחֲרִית לְכָלַי עַלְמָא לְפִי מַה שֶׁכָּתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים לְקַמָּן בְּסָעִיף ט' דְּכַשַּׁחֲרִית נוֹהֲגִין לְהָקֵל לְקַדֵּשׁ עַל כָּל מַשְׁקֶה שֶׁהוּא חָמַר מְדִינָה: **(יב) כְּסִבְרָא רִאשׁוֹנָה.** וּבְאַלְיָה רַבָּה (סק"ח) מַשְׁמַע דִּבְיֵין שֶׁהוּא לְבָן יוֹתֵר מִדַּאי נָכוֹן לָחוּשׁ לְדַעַת הָרַמְבַּ"ן שֶׁלֹּא לְקַדֵּשׁ עָלָיו אֶלָּא בְּשָׁעַת הַדְּחָק (כ) שֶׁאֵין לוֹ אָדָם: ה **(יג) יוֹתֵר טוֹב לְמָזְגוֹ.** הַיְנוּ (כפ) שֶׁהוּא מְצֻוֶּה מִן הַמֻּבְחָר: **(יד) כָּרָאוּי.** הַיְנוּ שֶׁלֹּא יַחֲלִישֶׁנּוּ יוֹתֵר מִדַּאי. וְהַמְבָרְכִין עַל הַיַּיִן שֶׁאֵין בּוֹ אֶלָּא מְתִיקוּת בְּעָלְמָא וְטַעֲמוֹ כְּמַיִם, מְבָרְכִין לְבַשָּׂלָה וְאֵינָם יוֹצְאִין יְדֵי קִדּוּשׁ [חַיֵּי אָדָם (ח"ב כלל ו ס"ו)]. וְעַיֵּן מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ לְקַמָּן (סק"ט טז): ו **(טו) יַיִן צְמוּקִים.** הַיְנוּ שֶׁנַּעֲשָׂה הַיַּיִן מֵעֲנָבִים שֶׁנִּצְטַמְּקוּ (כנ) בֵּין שֶׁנִּצְטַמְּקוּ מֵחַמָּה אוֹ עַל יְדֵי תּוֹלְדוֹת הָאִוִּר, אַף דְּלִעְנְיַן נְסָכִים אֵין מְבִיאִין מֵהֶן לְכַתְּחִלָּה מִכָּל מָקוֹם לְקִדּוּשׁ כָּשֵׁר. וְאִפְּךָ עֲשִׂיתָן (כנ) הוּא שֶׁלּוֹקֵחַ הַצְּמוּקִין וְכוֹתְשָׁן וְנוֹתְנִין עֲלֵיהֶם מַיִם וְתוֹסֵס, אָז נִקְרָא יַיִן אַחַר שֶׁנִּשְׁתַּהוּ שְׁלֹשָׁה יָמִים: **(טז) מְקַדְּשִׁין עָלָיו.** כָּתַב בְּסֵפֶר בְּכוֹר שׁוֹר (ב"ב צז:) דִּלְפִי מַה שֶּׁמְּבֹאָר לְעֵיל בְּסִימָן ר"ד סָעִיף ה' בַּהַגָּ"ה דְּאֶחָד מִשִּׁשָּׁה יַיִן בְּמַיִם (כד) וַדַּאי בָּטֵל וְאֵין מְבָרְכִין עָלָיו בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן, אַף בְּכָאן צָרִיךְ לְזַהֵר לִתֵּן צְמוּקִים כָּל כָּךְ בְּמַיִם עַד שֶׁיִּהְיוּ הַצְּמוּקִים מְעַט יוֹתֵר (כה) מֵאֶחָד מִשִּׁשָּׁה נֶגֶד הַמַּיִם, דְּאִי לָאו הָכִי (כו) תִּהְיֶה הִבְּרָכָה לְבַטָּלָה, דְּלֹא עָדִיף מֵאִלּוּ הָיוּ כָּל הַצְּמוּקִים יַיִן. וְנָכוֹן דִּמְשַׁעֲרִינַן אֶת גֹּדֶל הַצְּמוּקִים כְּמוֹ שֶׁנִּתְהַוּוּ אַחַר שֶׁנִּפְחוּ עַל יְדֵי הַמַּיִם וְלֹא כְּשָׁעַת נְתִינָתָן בַּמַּיִם. אֲבָל בְּיַד אַפְרָיִם בְּסִימָן ר"ד מְפֻקָּפָק עָלָיו בָּזֶה, וְכֵן בְּדֶרֶךְ הַחַיִּים (דין על איזה יין מקדשין ס"ג) חוֹלֵק עָלָיו בְּפִשְׁיטוּת בָּזֶה וְסוֹבֵר דְּמִשַּׁעֲרִינַן הַצְּמוּקִין כְּפִי עֵת נְתִינָתָן לַמַּיִם וְלֹא כְּפִי נְפִיחָתָן אַחַר כָּךְ, דִּנְפִיחָתָן הוּא רַק עַל יְדֵי הַמַּיִם שֶׁנִּכְנְסוּ בָּם]. וְהִנֵּה (מז) יֵשׁ פּוֹסְקִים שֶׁסּוֹבְרִים דְּכָל זְמַן שֶׁיֵּשׁ בּוֹ טַעַם יַיִן, יַיִן מִקְרֵי [עַיֵּן בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן קכ"ג סָעִיף ח' בַּהַגָּ"ה], דְּבָטְלוּ בְּאֶחָד מִשִּׁשָּׁה בַּמַּיִם. וּסְתָם יַיִן שֶׁלָּנוּ יֵשׁ בּוֹ בְּוַדַּאי שִׁעוּר הַזֶּה וְיוּכַל לְקַדֵּשׁ עָלָיו. וְעַיֵּן בְּבָאוּר הַלָּכָה (ד"ה מקדשין עליו) מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ בְּשֵׁם תְּשׁוּבַת מִשְׁכְּנוֹת יַעֲקֹב: **(יז) לַחְלוּחִית קְצָת.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁאִם אֵינוֹ יוֹצֵא מֵהֶם שׁוּם לַחְלוּחִית אַף אִם יִדְרְכוּם בֶּרֶגֶל אוֹ יַעֲצְרוּם בְּקוֹרָה אֶלָּא עַל יְדֵי שְׁרִיָּה בְּלָבַד, אֵין מְקַדְּשִׁין עָלָיו וַאֲפִלּוּ בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן אֵין מְבָרְכִין עָלָיו: ז **(יח) וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן ר"ד.** דְּשָׁם מְבֹאָר אֵיזֶה שִׁמְרֵי יַיִן וְחֲרָצָנִים שֶׁמְּבָרְכִין עֲלֵיהֶן: ח **(יט) עַל יַיִן מְבֻשָּׁל וְכוּ'.** סְבִירָא לֵיהּ דְּעַל יְדֵי כָּל זֶה אֵין מִשְׁתַּנֶּה הַיַּיִן לִגְרִיעוּתָא, (כמ) **וְהָיֵשׁ אוֹמְרִים** סְבִירָא לְהוּ דְּמִשְׁתַּנֶּה לִגְרִיעוּתָא (כמ) **וַאֲפִלּוּ בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן** אֵין מְבָרְכִין עֲלֵיהֶם אֶלָּא **(כ) שֶׁיֵּשׁ בּוֹ דְּבַשׁ.** כְּעֵין קוֹנְדִיטוֹן שֶׁנַּעֲשָׂה מִיַּיִן וּדְבַשׁ וּפִלְפְּלִין, (נ) **וַאֲפִלּוּ אִם נִשְׁתַּנָּה טַעֲמֵיהּ וְרֵיחֵיהּ עַל יְדֵי זֶה:** (כא) **שֶׁאֵין מְקַדְּשִׁין עֲלֵיהֶם.** אֲפִלּוּ אִם נָתַן בּוֹ דְּבַשׁ כָּל שֶׁהוּא [רַמְבַּ"ם (פכ"ט הי"ד)]. וְאוֹתָן הָאֲנָשִׁים שֶׁמְּשִׁימִין מֵי דְּבַשׁ בְּיַיִן לְמַתֵּק אוֹ מְשִׁימִין שָׁם צוּקֶ"ר יֵשׁ לְהַחְמִיר לְפִי דְּבָרָיו [פְּרִי מְגַדִּים (מש"ז סק"ג)]:

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(יח) הַגְּרָ"א, וּפְשׁוּט: (יט) חִדּוּשׁ רַבִּי עֲקִיבָא אִיגֶר. וְעַיֵּן בְּבָאוּר הֲלָכָה (ד"ה על יין) מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ עַל יֶתֶר דְּבָרָיו שָׁם: (כ) **אוֹ שֶׁהָיָה הָאָדָם אֵינוֹ טוֹב בְּנַ"ל** (סק"י): ה **(כא)** ב"ח (ס"ח), דְּלֹא כְּבֵית יוֹסֵף (ד"ה ופ"ש ומכל מקום). וְכֵן כָּתַב אַלְיָה רַבָּה (סק"י): דְּכֵן אִיתָא בַּהֲלָכוֹת גְּדוֹלוֹת (הל' קידוש והבדלה), וְכֵן כָּתַב הַגְּרָ"א: ו **(כב)** רַשַׁבַּ"ם (ב"ב צז: ד"ה הלסטון) מִשְׁמֵיהּ דְּרַבֵּנוּ חַיִּים כֹּהֵן (ס"ק יג) בְּשֵׁם 'הַרְאָבַ"ד (סי' מ). **וּבְתְשׁוּבוֹת מִשְׁכְּנוֹת יַעֲקֹב** סִימָן (צ"ו) [ק"ו] **הוֹכִיחַ מֵהָרִי"ף** (פסחים כב:) **דְּצָרִיךְ לְחַטֵּט הַצְּמוּקִים גַּם כֵּן וְלֹא בְּשָׁרִיָּה לְבַד כְּדֵי שֶׁיֵּצֵא הַלַּחְלוּחִית מִגּוּף הַצְּמוּקִים, וּבְאֹפֶן זֶה לֹא בְּעֵינַן תְּסִיסָה שְׁלֹשָׁה יָמִים כְּלָל** [וּכְעִנְיָן שֶׁאָמְרוּ סוֹחֵט אָדָם אֶשְׁכּוֹל שֶׁל עֲנָבִים וְאוֹמֵר עָלָיו קִדּוּשׁ הַיּוֹם], **וְזֶה הַשִּׁיעוּר עַל כַּמָּה אַחֲרוֹנִים שֶׁסּוֹבְרִין הֶפֶךְ זֶה.** וְלַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי יֵשׁ לוֹמַר דְּכֵיוָן שֶׁכּוֹתֵשׁ אוֹתָם הֵיטֵב וְשׁוֹהֶה שְׁלֹשָׁה יָמִים בְּמַיִם לְתַסִּיסָה אֲז נִקְלָט כָּל גּוּף לַחְלוּחִית הַצְּמוּקִים בַּמַּיִם שֶׁעִמָּהֶם אַף בְּלִי סְחִיטָה. וּלְכַתְּחִלָּה בְּוַדַּאי נָכוֹן לְזַהֵר בָּזֶה: (כד) **וּמִיַּיִן בְּיֵין חַי,** כְּמְבֹאָר לְהַמְעַיֵּן שָׁם וּבְבָאוּר הַגְּרָ"א, דְּהוּא דַּעַת הָרַשְׁבַּ"א (בתשובה ח"ג סי' רלב) בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן קל"ד סָעִיף ה': (כה) **הֵינוּ אִם שִׁשָּׁה חֲלָקִים מַיִם וְחֵלֶק**

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

מְקֻדָּשִׁין עֲלֵיהֶם. הַגָּה: וְהַמִּנְהָג (כב) לְקַדֵּשׁ עָלָיו אֲפִלּוּ יֵשׁ לוֹ יַיִן אַחֵר רַק (כג) שֶׁאֵינוֹ טוֹב כְּמוֹ הַמְבֻשָּׁל אוֹ שֶׁיֵּשׁ בּוֹ דְּבַשׁ (אגור (פר' שפט)): ט לִ*בְּמָקוֹם שֶׁאֵין יַיִן (ז) [ז] מְצוּי יֵשׁ אוֹמְרִים (כד) * שֶׁמְּקַדְּשִׁים עַל שֵׁכָר (כה) וּשְׁאָר מַשְׁקִין (כו) חוּץ מִן הַמַּיִם. מ[ו]יֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁאֵין מְקַדְּשִׁין. (כז) יוּלְהָרַא"שׁ (פסמים פ"י סי' י"ח), בַּלַּיְלָה לֹא יְקַדֵּשׁ עַל הַשֵּׁכָר אֶלָּא (כח) עַל הַפַּת, וּבַבֹּקֶר יוֹתֵר (כט) טוֹב לְקַדֵּשׁ (ל) עַל הַשֵּׁכָר, שֶׁיְּבָרֵךְ עָלָיו (לא) 'שֶׁהַכֹּל' קֹדֶם בִּרְכַּת 'הַמּוֹצִיא', שֶׁאִם יְבָרֵךְ עַל הַפַּת תְּחִלָּה אֵין כָּאן שׁוּם שִׁנּוּי, וְדִבְרֵי טַעַם הֵם. הַגָּהָה: וְכֵן הַמִּנְהָג פָּשׁוּט כְּדִבְרֵי הָרֹא"ש. *וְאִם יַיִן בָּעִיר, (לב) לֹא יְקַדֵּשׁ עַל הַפַּת. וּמִי שֶׁאֵינוֹ שׁוֹתֶה יַיִן מִשּׁוּם נֶדֶר, (לג) יָכוֹל

ל הָרֹא"ש (פסחים פ"י סי' י"ז) לְרַעַת הָרִי"ף וּכְשֵׁם הָרַאֲב"ן (פסחים) וְשֵׁכֵן הִסְכִּימוּ רֹב הַגְּאוֹנִים מַהֲרִ"ם דְּפִסְחִים (ק"ג [ק"י]) (ע"ש). מ רַמְב"ם בְּפֶרֶק כ"ט (ה"י-ו) הַמַּגִּיד בְּשֵׁם הָרִי"ף גֵּיאוּת (הל' קידוש) וְשֵׁכֵן עִקַּר. הַגָּהוֹת (מיימוניות שם אות

ג בְּשֵׁם רַשְׁב"ם (פסחים קז. ד"ה מהו) וְהַגְּאוֹנִים וְהַלְכוֹת גְּדוֹלוֹת (הל' קידוש והבדלה) וְאַלְפָסִי (פסחים כב.) וְרַאֲבִי"ה (סי' תקטו) וְהָרִא"ם, וְהַפַּרְדְּכִי (פסחים לו סוף ג) בְּשֵׁם רַבֵּנוּ פֶּרֶץ (מסכ"ק סי' רסא הגה ד). נ שם בְּפִסְחִים.

בְּאֵר הֵיטֵב

ט (ז) מְצוּי. אֲבָל בְּמָקוֹם שֶׁהַיַּיִן מְצוּי וַדַּאי יְבָרֵךְ עַל הַיַּיִן אֲפִלּוּ בְּיוֹם, אֶלָּא דְּמִכָּל מָקוֹם אִם הַיַּיִן בִּיקָר קְצָת בְּמְדִינוֹת אֵלּוּ אֵין מְהַדְּרִין אַחַר הַיַּיִן כֵּיוָן שֶׁאֵין חִיּוּב גָּמוּר כְּמוֹ שֵׁשׁ חִיּוּב בַּלַּיְלָה, וּמְשׁוּם הָכִי לֹא נָהֲגוּ אֲפִלּוּ גְּדוֹלִים בִּמְדִינָתֵנוּ לְבָרֵךְ עַל הַיַּיִן

בְּסִימָן ע"א שֶׁכָּתַב דְּהֵיכָא דְּלֵיכָּא סְעוּדָה לֹא מְחַיֵּב בְּקִדּוּשׁ, וְהֵינוּ טַעְמָא דְּלֹא מְקַדְּשִׁינַן בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים וַאֲפִלּוּ חָל בְּשַׁבָּת כו', וְהַנָּכוֹן דְּנִפְטָר יְדֵי חוֹבָה בְּקִדּוּשׁ. שֶׁבְּתְפִלָּה שֶׁמְּבָרֵךְ מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת עַיֵּן שָׁם, וְהֶאָרוּ בְּקִשּׁוּרֵי בְּרָכָה (סק"א). וְכָתַב גַּם כֵּן שָׁם סָפֵק שֶׁכָּתַב יַד שַׁעַר א' מִבְּית מְנוּחָה (שערי הקידוש והשביתה שער א אות ז) יֵשׁ מִגְּדוֹלִים שֶׁכָּתַב כו' וְיֵשׁ מִי שֶׁכָּתַב שֶׁאֵין מְקַדֵּשׁ אֶלָּא אִם כֵּן יִטְעֹם מֵזֶה וְזֶה נִרְאֶה עִקָּר, עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְעַיֵּן בְּשׁוּ"ת שְׁאֵלַת אֲרִיֵה סִימָן ס' שֶׁהֶעְלָה דְּקִדּוּשׁ עַל הַיַּיִן לְאו דְּאוֹרַיְתָא, וְעַיֵּן שָׁם סִימָן ס"ב דְּיוֹם טוֹב הַסָּמוּךְ לְשַׁבָּת בֵּין מִלְּפָנֶיהָ וּבֵין מִלְּאַחֲרֶיהָ וְאֵין לוֹ רַק רְבִיעִית אֶחָד שֶׁל יַיִן, שֶׁל שַׁבָּת קוֹדֶם וּכְמוֹ שֶׁכָּתַבְתִּי לְעֵיל (סי' רצא) סְעִיף קָטָן א' מִדִּבְרֵי הַפֶּגֶן אַבְרָהָם (שם סק"א). וְדִוְקָא שֶׁל לֵיל שַׁבָּת קְדוֹשׁ שֶׁל יוֹם שַׁבָּת וְקִדּוּשׁ שֶׁל יוֹם טוֹב בֵּין שֶׁל יוֹם וּבֵין שֶׁל לַיְלָה בֵּינוֹ וּבֵינוֹ דְּבְלֵילְיָא דְּחַד בְּחַד, וְיוֹם טוֹב מִקְרֵי מְקַדֵּשׁ לְגַבֵּי שַׁבָּת בֵּינוֹ וּבֵינוֹ דְּאַקְרֵי מוֹעֵד, וְשַׁבָּת תְּדִיר, שְׁקוֹלִים הֵם וְהַרְשׁוּת בְּיָדוֹ אוֹ לְקַדֵּשׁ הַיּוֹם אוֹ לְהַנִּיחוֹ עַל קִדּוּשׁ הַיּוֹם בֵּין שֶׁהוּא שַׁבָּת בֵּין שֶׁהוּא יוֹם טוֹב עַיֵּן שָׁם, וְעַיֵּן מַה שֶּׁכָּתַב לְחַלֵּק עַל רַשְׁ"י (מנחות מט: ד"ה ושמע מינה) בְּמַה שֶּׁכָּתַב דְּשַׁבָּת קָדוֹשׁ טְפֵי מִיּוֹם טוֹב, וְהוּא הֵבִיא רְאָיָה מְזֻכָּחִים דף צ' (ע"ב), וּדְבָרָיו צְרִיכִים עִיּוּן. וְלִכְאוֹרָה אִם מְקַדְּשִׁין עַל יַיִן שֶׁרָף עַיֵּן בְּחִשּׁוּכֵי בֵּית יַעֲקֹב סִימָן נ"ו, וְעַיֵּן בְּאֵלִיָּה רַבָּה (ס"ק יג) שֶׁהֵבִיא מִשָּׁם הַפְּרִישָׁה (סי' רפט סק"ג) שֶׁאַף בְּיוֹם אֵין לְקַדֵּשׁ עַל יַיִן שֶׁרָף וּמִי דְּכֻשׁ, אֲפִלּוּ בְּקִדּוּשׁ שֶׁל יוֹם. וְכָתַב הָאֵלִיָּה רַבָּה לְדִינָא אַף שֶׁהוּא חֲמַר מְדִינָה אֵין לְקַדֵּשׁ אֶלָּא אִם כֵּן יָכוֹל לִשְׁתּוֹת בְּהַרְבֵּה פְּעָמִים מִלֹּא לָגְמָיו שֶׁלֹּא בְּהִסָּפֵק בֵּיצִים עַיֵּן שָׁם, וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן רפ"ט (סק"ג) מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי בָּזֶה. וְעַיֵּן בְּשׁוּ"ת רַשְׁ"ל סִימָן ס"ב (באה"ט סק"ג) שֶׁאִם מְצָפֶה שֶׁיְּבִיאוּ לוֹ יְמַתִּין עַד חֲצוֹת לַיְלָה, וּבְכַרְכֵי יוֹסֵף (סק"ט) כָּתַב בְּשֵׁם מֹהַרְ"י מוּלְכּוֹ (סי' קטז) שֶׁאִם מְצָפֶה שֶׁיְּבִיאוּ לוֹ לְמָחָר יְמַתִּין עַד לְמָחָר. וְנִרְאֶה שֶׁאִם יוֹדֵעַ וַדַּאי שֶׁיְּבִיאוּ לוֹ לְמָחָר יֵשׁ לוֹ לְהַמְתִּין אִם אֵינוֹ מְעַכֵּב, וְאֶפְשָׁר דְּגַם הַפֶּגֶן אַבְרָהָם אֵינוֹ מְעַכֵּב (סי' רפט סק"ד) מִדָּה בָּזֶה וְלֹא מְיֵרֵי רַק בְּמִסְפָּק שֶׁמָּא לֹא יְבִיאוּ לוֹ עוֹד כְּלָל. וְאִם מְעַכֵּב מַה לָּאֵל אַף בְּיוֹדֵעַ שֶׁיְּבִיאוּ לוֹ לְמָחָר. וְשׁוּב מָצָאתִי כֵּן בְּמַתֵּק בְּרָכָה סִימָן רפ"ט (סק"ג) עַיֵּן שָׁם:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

(כב) לְקַדֵּשׁ עָלָיו. וְעַל כֵּן מַתָּר לְכַשֶּׁל הַצְּמוּקִין וּלְסַנֵּן הַיַּיִן וּלְקַדֵּשׁ עָלָיו [ח"י אָדָם (ח"ב כלל ו ס"ז)]. וְיֵשׁ מַחְמִירִין דְּלֹא נִקְרָא יַיִן עַד שֶׁיִּהְיֶה תּוֹסֶס שְׁלֹשָׁה יָמִים אַחַר בִּשּׁוּל הַצְּמוּקִין [סֵפֶר הַחַיִּים]: (כג) שֶׁאֵינוֹ טוֹב וְכוּ'. דְּאִם הֵם (לח) שָׁרִין יֵשׁ לָחוּשׁ לְדַעַת הַיֵּשׁ אוֹמְרִים שֶׁמְּחַמִּירִין בָּזֶה שֶׁלֹּא לְקַדֵּשׁ. וּלְעִנְיַן בְּרָכָה כְּבָר נִפְסַק לְעֵיל בְּפִשִׁיטוּת בְּסִימָן ר"ב סָעִיף א' דְּמְבָרְכִין עָלָיו בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן: ט (כד) שֶׁמְּקַדְּשִׁין עַל שֵׁכָר. וְדַוְקָא (לט) בְּמָקוֹם דְּהֵוִי חֲמַר מְדִינָה דְּהֵינוּ שֶׁאֵין יַיִן מָצוּי בְּכָל הָעִיר (מ) בַּשָּׁנָה הַזּוֹ וְעִקַּר שְׁתִיָּתָן הוּא מִשֵּׁכָר וּשְׁאָר מַשְׁקִין. א[ו]וְאִם יֵשׁ שָׁם יַיִן אֶלָּא שֶׁהוּא בִּיקָר מִקְּרֵי מָצוּי, וְאִם אֵין יַיִן יִשְׂרָאֵל מָצוּי אַף עַל פִּי שֶׁיֵּין אֵינָם יְהוּדִים מָצוּי לֹא מִקְּרֵי מָצוּי עַל יְדֵי זֶה: (כה) וּשְׁאָר מַשְׁקִין. וְחֶלֶב וְשֶׁמֶן (לז) אֵין בִּכְלָל זֶה דְּהָא אֵינוֹ חֲמַר מְדִינָה דְּאֵין רְגִילִין לִשְׁתּוֹתוֹ לְמַשְׁקֶה, וּמַה שֶּׁכָּתַב חוּץ מִן הַמַּיִם רְצוֹנוֹ לוֹמַר אַף אִם שְׁתִיַּת כָּל הַמָּקוֹם הַהוּא הוּא רַק מַיִם אֲפִלּוּ הָכִי אֵין דִּינוֹ לְקָרוֹתוֹ חֲמַר מְדִינָה עַל יְדֵי זֶה. וְאוֹדוֹת יַיִן שָׁרָף עַיֵּן לְקַמִּיהּ (סק"ל): (כו) חוּץ מִן הַמַּיִם. עַיֵּן לְקַמָּן בְּסִימָן רצ"ו סָעִיף ב' בְּמַה שֶּׁכָּתַבְנוּ שָׁם בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק"י): (כז) וּלְהָרַא"שׁ וְכוּ'. גַּם הָרַא"שׁ סְבִירָא לֵיהּ כְּהַיֵּשׁ אוֹמְרִים הָרִאשׁוֹן אֶלָּא (לה) דְּכֵיוָן שֶׁהַפַּת בָּא לְצָרְכּוֹ סְעוּדַת שַׁבָּת חֲשִׁיב טְפֵי מִשֵּׁכָר לְקַדֵּשׁ בּוֹ בַּלַּיְלָה. (מ) וּלְדִינָא יֵשׁ לְזַהֵר לְכַתְּחִלָּה שֶׁלֹּא לְקַדֵּשׁ בַּלַּיְלָה עַל שׁוּם מַשְׁקֶה חוּץ מִן הַיַּיִן, אוֹ פַּת אִם אֵין יַיִן בָּעִיר וּכְדִלְקַמִּיהּ, דְּהַרְבֵּה גְּדוֹלֵי הָרִאשׁוֹנִים מַחְמִירִין שֶׁאֵינוֹ יוֹצֵא בָּזֶה יְדֵי קִדּוּשׁ וְגַם הַמְחַבֵּר לֹא הִכְרִיעַ בָּזֶה לַהֲלָכָה: (כח) עַל הַפַּת. וּמַנִּיחַ (מ) יָדָיו עָלָיו עַד גְּמַר הַקִּדּוּשׁ כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סִימָן תפ"ג (ס"א), וְהַטַּעַם דִּכְמוֹ שֶׁצָּרִיךְ לֶאֱחֹז בְּיָדוֹ הַכּוֹס שֶׁל קִדּוּשׁ כָּךְ צָרִיךְ לֶאֱחֹז הַפַּת בְּיָדוֹ כְּשֶׁמְּקַדֵּשׁ עַל הַפַּת: (כט) טוֹב לְקַדֵּשׁ. הֵינוּ דְּבָזֶה הוּא יוֹתֵר טוֹב מֵעַל הַפַּת כְּמוֹ שֶׁמְּפֹרָשׁ הַטַּעַם, אֲבָל יַיִן בְּמָקוֹם שֶׁהוּא מְצוּי וַדַּאי יְבָרֵךְ עָלָיו אֲפִלּוּ בְּיוֹם וּכְדִמְרוּכָּח בְּסִימָן רפ"ט סָעִיף ב'. (מ) וּמִכָּל מָקוֹם בִּמְדִינָתֵנוּ שֶׁהַיַּיִן בִּיקָר (מ) וְרֹב שְׁתִיַּת הַמְּדִינָה הוּא מִשְׁאָר מַשְׁקִין לֹא נָהֲגוּ אֲפִלּוּ הַגְּדוֹלִים לְהַדֵּר אַחַר יַיִן בַּיּוֹם שֶׁהַקִּדּוּשׁ שֶׁלּוֹ הוּא רַק מִדְּרַבָּנָן לְכַלֵּי עַלְמָא, וְסוֹמְכִין עַצְמָן עַל דִּבְרֵי הַמַּקְלִין בָּזֶה, (מ) וּמִי שֶׁמְּבָרֵךְ גַּם בַּיּוֹם עַל הַיַּיִן וַדַּאי עוֹשֶׂה מִצְוָה מִן הַמֻּבְחָר: (ל) עַל הַשֵּׁכָר. וְאִם (מם) חָבִיב לוֹ יַיִן שָׁרָף יָכוֹל לְקַדֵּשׁ עָלָיו בַּיּוֹם לְכַתְּחִלָּה בִּמְדִינָתֵנוּ שֶׁהוּא חֲמַר מְדִינָה, (מכ) אַף שֶׁיְּזַהֵר לִקַּח כּוֹס מַחֲזִיק רְבִיעִית, וְלִשְׁתּוֹת מְמֻזָּג מִלֹּא לָגְמָיו שֶׁהוּא רֹב רְבִיעִית, וּבְדִיעֲבַד אוֹ בְּשָׁעַת הַדְּחַק שֶׁאֵין יָכוֹל לִשְׁתּוֹת כְּמִלֹּא לָגְמָיו וְאֵין לוֹ יַיִן וּשְׁאָר מַשְׁקִין, אֲפִלּוּ שְׁתִיַּת כָּל הַמְסֻבִּין מִצְטָרְפִין לְמִלֹּא לָגְמָיו וּכְדִלְעֵיל סִימָן רע"א סָעִיף י"ד. וּלְעִנְיַן מֵי דְּכֻשׁ וּשְׁאָר מַשְׁקִים עַיֵּן בְּמַה שֶּׁכָּתַבְנוּ לְקַמָּן בְּסִימָן רצ"ו בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק"ט): (לא) שֶׁהַכֹּל. וּבְזוֹ הַבְּרָכָה שֶׁהוּא מוֹסִיף קֹדֶם הַפְּעוּדָה הוּא הַכָּבוֹד הַשַּׁבָּת, מַה שֶּׁאֵין כֵּן אִם יְבָרֵךְ עַל הַפַּת אֵין כָּאן הֶכֵּר כְּלָל שֶׁהַדֵּי בְּבָקָר אֵין אוֹמְרִים נִסָּח הַקִּדּוּשׁ: (לב) לֹא יְקַדֵּשׁ עַל הַפַּת. כְּדֵי לָחוּשׁ לְדַעַת רַבֵּנוּ תָּם שֶׁסּוֹבֵר דְּאֵין מְקַדְּשִׁין עַל הַפַּת כְּלָל [מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ח)]. וְדַע דַּאֲפִלּוּ לְהָרַא"שׁ וְיָתֵר הַפּוֹסְקִים דְּנָקְטִינַן כְּוָתֵיהוּ דְּמַתַּר לְקַדֵּשׁ עַל הַפַּת (מג) גַּם כֵּן מוֹדוּ דְּבִמְקוֹם שֶׁיֵּשׁ יַיִן בָּעִיר אֵין מְקַדְּשִׁין עַל הַפַּת דְּעִקַּר מִצְוָה הוּא עַל הַיַּיִן, אַף דִּלְדִידְהוּ אִם הַפַּת חָבִיב לוֹ יוֹתֵר מִיַּיִן (מד) אָז מַתַּר לְקַדֵּשׁ עַל הַפַּת אֲפִלּוּ יֵשׁ לוֹ יַיִן, וְכֵן פָּסַק בִּדְרָכֶיךָ הַחַיִּים (דין על איזה יין מקדשין ס"ז), וְאָפְשָׁר שֶׁעַל זֶה סוֹמְכִין הָעוֹלָם לְהָקֵל בָּזֶה: (לג) יָכוֹל לְקַדֵּשׁ עָלָיו וְכוּ'. ג[ו]וּבְמָגֵן אַבְרָהָם (סק"ט) הִכְרִיעַ דְּאָסוּר בָּזֶה לְקַדֵּשׁ עַל מְנָת לִשְׁתּוֹתוֹ אַחֲרִים, כֵּיוָן שֶׁהֵם סוֹמְכִין הָעוֹלָם לְהָקֵל בָּזֶה:

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

הֲרֵי בְּרָכָה לְבַטָּלָה. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן ר"ב (ס"א) וּמַה שֶּׁכָּתַב שָׁם בְּיַד אַפְרַיִם (סי' רד ס"ה) עַל הַבְּרָכָה בָּזֶה: ט (ז) מְצוּי. עַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב (סק"ו). וְכָתַב בְּרִבְדֵי יוֹסֵף (סק"ח) בְּשֵׁם הַפְּרִי חָדָשׁ סִימָן תרע"ח (סק"ב) דְּמִי שֶׁהוּא בְּמָקוֹם שֶׁאֵין לוֹ פַּת וְיַיִן, לֹא מְצֵי לְקַדּוּשֵׁי, וְדֵלָא קָהָרַב מַהֲרַ"י מוּלְכּוֹ שָׁם (סי' קטז) בָּזֶה. וְעַיֵּן בְּמֶגֶן אַבְרָהָם לְעֵיל סִימָן רע"א (סק"א), וְעַיֵּן הַפַּרְעֵ"ה

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah